

# Chapter 10

Community of Practice in Uralic Studies (COPIUS), [www.copius.eu](http://www.copius.eu)

Introduction to Mari

Jeremy Bradley, [jeremy.moss.bradley@univie.ac.at](mailto:jeremy.moss.bradley@univie.ac.at)

Last updated 30 November 2021



Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

# Review

# 1. Negation in the present tense

Conjugation I		Conjugation II	
кын'елаш (-ам)		вашкаш (-ем)	
Positive	Negative	Positive	Negative
1Sg			
2Sg			
3Sg			
1Pl			
2Pl			
3Pl			

# 1. Negation in the present tense

Conjugation I		Conjugation II		
кын'елаш (-ам) ‘to get up’		вашкаш (-ем) ‘to rush’		
Positive	Negative	Positive	Negative	
1Sg	кын'елам	ом кын'ел	вашкем	ом вашке
2Sg	кын'елат	от кын'ел	вашкет	от вашке
3Sg	кын'елеш	огеш (ок) кын'ел	вашка	огеш (ок) вашке
1Pl	кын'елына	огына (она) кын'ел	вашкена	огына (она) вашке
2Pl	кын'елыда	огыда (ода) кын'ел	вашкеда	огыда (ода) вашке
3Pl	кын'елыт	огыт кын'ел	вашкат	огыт вашке

## 2. Imperative

Conjugation I		Conjugation II	
Positive	Negative	Positive	Negative
кын'елаш (-ам) ‘to get up’		вашкаш (-ем) ‘to rush’	
2Sg			
2Pl			

## 2. Imperative

Conjugation I		Conjugation II	
кын'елаш (-ам) ‘to get up’		вашкаш (-ем) ‘to rush’	
Positive	Negative	Positive	Negative
<b>2Sg</b>	кын'ел!	ит кын'ел!	вашке!
<b>2Pl</b>	кын'елза!	ида кын'ел!	вашкыза!
			ида вашке!

### 3. Gerund ~ converb in -Н

#### **Conjugation I**

- **модаш** (мод-) ‘to play’  
    > **МОДЫН**
- **муналташ** (муналт-) ‘to be sung’  
    > **муналт(ЫН)**

#### **Conjugation II**

- **мураш** (муро-) ‘to sing’  
    > **МУРЕН**
- **муналташ** (муналте-) ‘to sing a little’  
    > **муналтен**

## 4. Converb constructions

чонешташ<sup>II</sup> ‘to fly’ + толаш<sup>I</sup> ‘to come’

> чонештен толаш

тунемаш<sup>I</sup> ‘to study’ + пытарапаш<sup>II</sup> ‘to finish’

> тунем пытарапаш

йёраташ<sup>II</sup> ‘to love’ + шындаш<sup>II</sup> ‘to put, to place’

> йёратен шындаш

палаш<sup>II</sup> ‘to know’ + налаш<sup>I</sup> ‘to take’

> пален налаш

йошкаргаш<sup>II</sup> ‘to turn red’ + каяш<sup>II</sup> ‘to go’

> йошкарген каяш

малаш<sup>II</sup> ‘to sleep’ + кын’елаш<sup>I</sup> ‘to get up’

> мален кын’елаш

## 5. күлаш ‘to (be) need(ed)’

<b>1Sg</b>	газет күл	газет	күл.
<b>2Sg</b>	книга күл	книга	күл.
<b>3Sg</b>	шуко жап күл	шуко жап	күл.
<b>1Pl</b>	кинде күл	кинде	күл.
<b>2Pl</b>	ече күл	ече	күл.
<b>3Pl</b>	канаш күл	канаш	күл.

## 5. күлаш ‘to (be) need(ed)’

<b>1Sg</b>	Мыланем газет күлеш.	Мыланем газет огеш (ок) күл.
<b>2Sg</b>	Тыланет книга күлеш.	Тыланет книга огеш (ок) күл.
<b>3Sg</b>	Тудлан шуко жап күлеш.	Тудлан шуко жап огеш (ок) күл.
<b>1Pl</b>	Мыланна кинде күлеш.	Мыланна кинде огеш (ок) күл.
<b>2Pl</b>	Тыланда ече күлеш.	Тыланда ече огеш (ок) күл.
<b>3Pl</b>	Нунылан канаш күлеш.	Нунылан канаш огеш (ок) күл.

## 6. күлаш ~ necessary infinitive

Мыланем каяш күлөш.

= Мыланем кайыман.

Мыланем каяш огеш (ок) күл.

≠ Мыланем кайыман оғыл.

## 7. Order of suffixes: Cx (case) + Nx (number)

Case	Singular	Plural
<b>Nominative</b>	мо?	пöрт
<b>Genitive</b>	мон?	пöртын
<b>Dative</b>	молан?	пöртлан
<b>Accusative</b>	мом?	пöртым
<b>Comparative</b>	мола?	пöртла
<b>Comitative</b>	моге?	пöртгे
<b>Inessive</b>	күшто?	пöртыштö
<b>Illative</b>	күшко?	пöртышkö
<b>Lative</b>	күшан?	пöртеш

## 7. Order of suffixes: Px (possession) + Cx (case)

		3SG	3PL
 Px + Cx	<b>Nominative</b>	пёртшö	пёртшышт
	<b>Genitive</b>	пёртшын	пёртшыштын
	<b>Accusative</b>	пёртшым	пёртшыштым
	<b>Comitative</b>	пёртшыгे	пёртшыштгे
 Cx + Px	<b>Inessive</b>	пёртшыштыжö	пёртшыштышт
	<b>Illative</b>	пёртшышкыжö	пёртшышкышт
	<b>Lative</b>	пёртешыже	пёртешышт
	<b>Dative</b>	пёртшылан ~ пёртланже	пёртшышлан ~ пёртланышт
	<b>Comparative</b>	пёртшыла (~ пёртла же)	пёртшышла (~ пёртла шт)

Px + Cx ~ Cx + Px

## 7. Order of suffixes: Px + Cx + Nx

Case	Singular (+ Px1Sg)	Plural (+ Px1Sg)
Nominative	книга <del>М</del>	книга <del>М</del> -влак
Genitive	книга <del>МЫН</del>	книга <del>М</del> -влакын
Dative	книга <del>Млан</del>	книга <del>М</del> -влаклан
Accusative	книга <del>Мым</del>	книга <del>М</del> -влакым
Comparative	книга <del>Мла</del>	книга <del>М</del> -влакла
Comitative	книга <del>Мге</del>	книга <del>М</del> -влакге
Inessive	книга <del>Штем</del>	книга-влакыш <del>тем</del>
Illative	книга <del>Шкем</del>	книга-влакыш <del>кем</del>
Lative	книга <del>Шем</del>	книга-влакеш <del>ем</del>

## 8. Comparison of adjective and adverbs

<b>Positive</b>	<b>Comparative</b>	<b>Superlative</b>
ямде 'ready'		
сай 'good'		
шокшо 'hot'		
ошо 'white'		
шуко 'much/many'		
ончыч 'before'		

## 8. Comparison of adjective and adverbs

<b>Positive</b>	<b>Comparative</b>	<b>Superlative</b>
ямде 'ready'	ямдырак	эн ямде
сай 'good'	сайрак	эн сай
шокшо 'hot'	шокшырак	эн шокшо
ошо 'white'	ошырак	эн ошо
шуко 'much/many'	шукырак	эн шуко
ончыч 'before'	ончычрак	эн ончыч

## 9. Postpositions

деч:           Мый Сапаевмыт деч толам.

деч вара:     Таче паша деч вара ме театрыш каена.

нерген:       Нуно игече нерген кутырат.

почеш:       Теле почеш шошо толеш.

# Exercises

## 5.

Таче мотор теле кече.

Лум лумеш, мланде ош мамык тёшакла коеш.

Йоча-влак ече дәне мунчалташ каят.

А Айвика мунчалташ ок кай.

Тудо чөрле.

Тудын вуйжо, логарже коршта.

Айвика мёнгыштö кодеш.

Ачаже врачым ўжеш.

Врач толеш, рецептим воза.

Айвикан ачаже эмым налаш кая.

